

[Kristen Amby.]

staaende for største Delen af Aarhus By, Mandaterne for 10 675 Stemmer, medens Ringkøbing dog skal betale 12 070 Stemmer, medens Ribe skal betale 14 566 Stemmer, medens Haderslev. . . (*Bertel Dahlgaard*: Det er Stemmer, ikke Vælgere!). Nej, her er det Vælgere. (*Bertel Dahlgaard*: Nej, det er Stemmer!). Nej, her er det Vælgere, det er Valgtallene vi taler om; jeg bygger altsaa paa 1947-Valgtallene. (*Bertel Dahlgaard*: Ja, Valgtallene, altsaa ikke Vælgertal!). Nej, Valgtallene; det er de afgivne Stemmer. (*Bertel Dahlgaard*: Akkurat!). Javel, jeg var helt klar over det, det har jeg heller aldrig lagt Skjul paa; det er de afgivne Stemmer; jeg indrømmer, at Udtryk for, hvordan det virkelig ligger, kan man kun faa, hvis man undersøger, hvorvidt Stemmepercenten var lige stor de forskellige Steder, men der er nu ikke stor Forskel fra det ene Amt til det andet i Stemmepercenten. Men jeg maa dog sige til den ærede socialdemokratiske Ordfører, Udvalgets Ordfører, at den Skævhed maa han dog indrømme der er i Regeringsforslaget, at det tættest befolkede Amt i Jylland, nemlig Aarhus, faar Mandaterne billigere end de tyndt befolkede Egne. Der er kun eet Amt i Jylland, der faar dem en lille Smule billigere; det er Thisted, som ved 1947-Valget fik et Tillægsmandat for 10 535 Stemmer, men Thisted er nu i øvrigt ikke et særlig tyndt befolket Amt; det er et lille Amt i Omraade, derfor ogsaa lille i Folketal, men det er ikke særlig tyndt befolket. Jeg synes i hvert Fald, at med Hensyn til Forholdet mellem Aarhus, det tættest befolkede Amt, og de tyndest befolkede Egne i Jylland, viser selv vort, om jeg saa maa sige reducerede Forslag, hvor vi har forladt Overføringsprincippet, dog alligevel en klar Tendens til at give de tyndt befolkede Egne, hvad der tilkommer dem.

Det har man i Virkeligheden ogsaa ikke blot indrømmet, men klart givet Udtryk for i de Bemærkninger til vort Forslag, som vi har faaet fra Ministeriet.

„Der er principiel Forskel“, siger man, hvis jeg maa have Lov at citere, „paa Virkningerne af“ — man er saa venlig at sige:

„Ambys Forslag og de to andre. Efter den gældende Valglov og Regeringsforslaget vil Tillægsmandaterne fortrinsvis falde i de Amter, der har de største Stemmetal, altsaa i Almindelighed i de tættest bebyggede Amter. Disse Amter bliver derfor normalt overrepræsenterede.“ Jeg maa maaske have Lov til at gøre et

Ophold her. Det er nu en meget væsentlig Indvending mod et Forslag, at man kan sige, at i Almindelighed vil de tættest bebyggede Amter normalt blive overrepræsenteret, medens de tyndt befolkede ofte bliver underrepræsenteret; det er en forsigtig Sprogbrug, og det bør det ogsaa være, selvfølgelig, men selve Realiteten staaer fast, at Regeringen selv i sine Bemærkninger har sagt dette, og saa føjes der til:

„medens de tyndt befolkede ofte bliver underrepræsenterede, fordi de sjældnere faar Andel i Tillægsmandaterne“. Og saa siger man:

„Efter Ambys Forslag er der derimod paa Grund af Stemmernes Vejning omtrent lige store Chancer for, at de tilfældige Afgivelser medfører Overrepræsentation i de tyndt befolkede som i de tæt befolkede Amter“.

Altsaa efter de Tal, vi her taler om, viser det sig i alt Fald, at netop i Jylland, hvor vi har de særlig tyndt befolkede Egne, virker vort Forslag saaledes, som jeg her har skildret.

Med Hensyn til selve den tekniske Opbygning af vort Forslag er der jo baade i Ændringsforslagets Tekst og i de Bemærkninger, der knytter sig dertil, givet Besked om, hvordan det ligger. Jeg behøver vel ikke at sige saa meget om det, eftersom baade Udvalgets ærede Ordfører og den ærede Ordfører for Venstre, det ærede Medlem Hr. Harald Petersen, jo har beskæftiget sig saa indgaaende med vort Forslag, at Medlemmerne maaske kender det; det kan jo være, at det ærede Medlem Hr. Harald Petersen netop gjorde det, fordi han ikke havde noget selv at beskæftige Tinget med. Men det er rigtigt, at vort Forslag som Hovedprincip bygger paa den forholdsmaessige Retfærdighed. Det fastslaas allerede i Indledningen, det staaer i vort Ændringsforslag under Nr. 18, at man skal have de 149 Mandater fordelt rent forholdsmaessigt efter Anskuelserne. Vi fastslaar i Ændringsforslaget til § 17 under Nr. 3, altsaa det første Ændringsforslag, der er stillet af principiel Karakter, at de 149 Mandater skal fordeles paa Hovedomraaderne, som de er fordelt nu, dog med den Undtagelse, at Hovedstadsomraadet faar det ekstra Mandat, der bliver til Raadighed derved, at man har forhøjet Antallet fra 148 til 149. Vi fastslaar i Ændringsforslaget under Nr. 4 Udgangspunktet for Fordelingen af Mandaterne paa Amterne. Som jeg allerede har sagt, er det paa Grundlag af Tallene fra 1920 med den senere Befolkingsforskydning. Der er ikke knyttet